

REFERAT

Fagpolitisk utvalg for samferdsel – møte 24. januar 2014

	Fagpolitisk utvalg		Adm. samferdselsgruppe
	<i>Til stede:</i>	<i>Forfall:</i>	<i>Til stede</i>
Akershus	Ruth Solveig Birkeland (SV)	Tim Holmvik (H)	
Buskerud	Trond Johansen (KrF) Mathias Dannevig (Ap)	Anne Sandum (Ap)	
Hedmark	Anne Karin Torp Adolfsen (Ap) Helge Thomassen (PP)		
Oppland	Reidun Gravdahl (Ap)	Eivind Brenna (V)	Magne Flø
Oslo	Marit Vea (V) vara (til kl 11) Guri Melby (V) (fra kl 11)		
Telemark	Sigbjørn Mølvik (SV) Johan Tønnes Løchstøer (V)	Edvard Mæland (H)	Anne-Gro Ahnstrøm
Vestfold	Kåre Pettersen (V) Tom Strømstad Olsen (Ap)		Per K. Caspersen
Østfold	Gretha Kant (H)	Olav Moe (KrF)	Hans Arne Bjerkemyr
Andre:	Bjørn Reisz og Inge Brørs fra sekretariatet		
Møteleder:	Trond Johansen	Referent:	Inge Brørs
Vår referanse: 2012/2760-19			

Møtet ble holdt i Akershus fylkeskommune kl 10.00 – 14.00.

Tilknyttet møtet ble det gitt to presentasjoner av eksterne innledere:

- Om samfunnsanalyse av godstransport
v/ Else-Marie Marskar, Statens vegvesen
- Om KVU for økt transportkapasitet inn mot og gjennom Oslo
v/ Hedda Klemetzen, kommunikasjonsrådgiver KVU Oslo-Navet

Begge presentasjonene kan leses/lastes ned fra
<http://www.ostsam.no/20884.1084.Orienteringer.html>

Else-Marie Marskar sa i sitt innlegg bl.a. at:

- Samfunnsanalysen vil bygge på eksisterende materiale, eksempelvis også Østlandspakka
- Mandatet for arbeidet går langt ut over ansvarsområdet til transportetatene. Arbeidet skal være ferdig innen 1. juli 2015.

- Havner i Oslofjorden – vil omfatte havnene fra Göteborg til Kristiansand
- Prosjektgruppen ønsker fokus på utfordringen og prosessen. Alle rapporter skal derfor bli offentlige. Første rapport – om dagens varestrømmer – forventes i mars 2014.

Fra medlemmer i fagpolitisk utvalg ble det bl.a. gitt følgende kommentarer:

- Det er viktig at utredningen ser ut over Norges grenser.
- Det ble stilt spørsmål om «alt» gods må gå gjennom Oslo, eller om andre korridorer i større grad kan brukes.
- Viktig med kontakt med kommunene i havnespørsmål
- Avgiftssystemet for sjøtransport bør diskuteres
- Europeiske trender må hensyntas

Hedda Klemetzen understreket i sin presentasjon at selv om prosjektorganisasjonen ble etablert i august 2013, vil selve utredningsarbeidet starte i februar 2014.

Mandatet – som er gitt av Samferdselsdepartementet, Akershus fylkeskommune og Oslo kommune – sier at KVVU-en må belyse om og eventuelt hva slags kollektivt transporttilbud som må utvikles for at det overordnede politiske målet om at veksten i persontransport skal skje med kollektivtransport, sykkel og gange kan innfris.

Influensområdet for arbeidet er satt til en times reisetid fra Oslo S – i alle veg- og banekorridorer.

Første verksted for medvirkning fra aktuelle organisasjoner, inkl. fylkeskommunene på Østlandet, holdes 28. februar 2014. Neste verksted er planlagt holdt i juni 2014.

Det var ingen merknader til møteinnkalling og saksliste.

Sak 01/14 Referat fra møte 20. september 2013

Det var ingen merknader til referatet.

Sak 02/14 Forslag til mandat for arbeid om knutepunktsutvikling

Fagpolitisk utvalg sluttet seg til forslaget til mandat for arbeidet med knutepunktsutvikling, med én endring: andre kulepunkt under organisering av arbeidet endres til:

- Jernbaneverket, Statens vegvesen, NSB og ROM Eiendom forventes å delta med 1-2 representanter hver.

I tillegg ble det under behandlingen av saken gjort oppmerksom på ytterligere ett tilgrensende prosjekt som arbeidsgruppa bør ha kontakt med: «Kunnskap og kompetanse for klimavennlig og attraktiv byutvikling». Dette prosjektet er planlagt gjennomført over en periode på 3,5 år – fra april 2014 til oktober 2017.

Vedtak i fagpolitisk utvalg:

Fagpolitisk utvalg for samferdsel gir sin tilslutning til det foreslåtte mandat for arbeid med knutepunktsutvikling, med en mindre endring i andre kulepunkt under organisering av arbeidet. (Endelig mandat er gjengitt i vedlegg.)

Alle fylkeskommunene inviteres til å delta i arbeidsgruppe for knutepunktsutvikling – med administrativ representant fra fylkeskommunen og/eller representant fra eget kollektivselskap.

Sekretariatet kontakter Jernbaneverket, Statens vegvesen, NSB og ROM Eiendom med anmodning om deltakelse i arbeidet.

Fagpolitisk utvalg gir sin tilslutning til at administrativ representant fra Oppland fylkeskommune utpekes til leder av arbeidsgruppa. Gruppa velger selv sin nestleder.

Sekretariatet forutsettes å knytte til seg nødvendig ekstern kapasitet og kompetanse til å bistå arbeidsgruppa med gjennomføring av arbeidet.

Sak 03/14 Revisjon av Østlandspakka

Det var bred enighet i fagpolitisk utvalg om at det er ønskelig å starte arbeidet med en revisjon av Østlandspakka, og at arbeidet må tilpasses opplegget for NTP 2018-2027 når dette blir avklart i Samferdselsdepartementet. Samferdselsgruppa forutsettes å lage forslag til et mer konkret opplegg for revisjonsarbeidet til neste møte i fagpolitisk utvalg.

Fagpolitisk utvalg mener det er naturlig og nødvendig å gå videre med de fleste tema som ligger inne i siste versjon av Østlandspakka. Gjennomføring av InterCity-utbyggingen bør fortsatt ha hovedprioritet.

Blant innspill til revisjonsarbeidet – fra en eller flere medlemmer i utvalget – nevnes:

- Alle fylkeskommunene har fokus på godstransport med bane. Telemark og Vestfold samarbeider om en strategi for intermodal godstransport. Transport av tømmer, flis og tremasse med bane er økende og avgjørende for skog- og trenæringen.
- Mer midler til vedlikehold og opprusting av fylkesvegene er viktig
- Behov for bedre og mer forutsigbare finansieringsordninger for økt kollektivtrafikk. Mange mellomstore byer faller utenom eksisterende ordninger for statlig finansiering. Det samme kan bli tilfelle for distriktene om/når KID-ordningen avvikles.
- Langsiktighet og forutsigbarhet i finansiering av kollektivtrafikken avgjørende for at fylkeskommunene skal kunne gjennomføre nødvendige investeringer og utvidelse av tilbudet. Inkludering av eksempelvis mellomstore byer i eksisterende ordninger må medføre økte rammer, ikke gå på bekostning av områder som allerede er inkludert.
- Vi må både arbeide for bedre persontransport og mer gods på bane – ikke enten eller
- Det er ønskelig å arbeide for sammenkobling av Vestfold- og Sørlandsbanen
- Forslag om ett nasjonalt bompengeselskap – noe fylkeskommunene kan ha felles synspunkt på?
- Vi må få mer fokus på godstransport på sjø. Østlandssamarbeidet bør bidra til bedre samordning omkring havneutvikling.
- Fylkeskommunene må gjøre en avveining mellom utvidelse av Østlandspakka tematisk og det å kunne spisse noen få utvalgte tema/budskap. Det er viktig med stor tyngde på noen prioriterte tema.

**Sak 04/14 Tiltak for å motvirke todelingen av norsk økonomi og næringsliv
- videreutvikling av Østlandet som en konkurransedyktig og bærekraftig region**

Fagpolitisk utvalg tok til orientering at kontaktutvalget har vedtatt at det skal arbeides med en prosjektpakke for å motvirke effektene av todelingen av norsk økonomi og næringsliv. Videre at utnyttelse av mulighetene ved InterCity-utbyggingen er foreslått som ett av tiltaksområdene i prosjektpakka.

Fagpolitisk utvalg hadde ingen motforestillinger mot de aktiviteter som i saksframlegget var foreslått som viktige i forhold til å utnytte effektene av IC-utbyggingen:

- Samordnet arealutvikling rundt stasjonene.
- Effektiv og miljøvennlig godstransport – herunder forslaget om et arbeidsseminar for godstransport tilknyttet samferdselsgruppas møte 29. april.
- Tilrettelegging for sømløs billettering på tvers av fylkesgrensene – herunder forslaget om et arbeidsseminar om denne utfordringen tilknyttet møte i fagpolitisk utvalg 9. mai.

Innspill til videre arbeid fra en eller flere av medlemmene i fagpolitisk utvalg:

- Behovet for lange kryssningsspor for godstransport med bane og spesielt transport av tømmer og tremasse
- Elektrifisering av Røros- og Solørbanen – for bedre utnyttelse av hele banenettet. Bedre strømforsyning på Gjøvikbanen.
- Kobling av norsk jernbane mot Kontinentet for mer gods på bane
- Billettsamarbeid bra – også mulig å samarbeide om prisstruktur?
- Lokalt kollektivtilbud sett i sammenheng med NSB og selskapets måte å beregne pris på
- Godstransport ut over ytterpunktene for InterCity-triangelet – på alle banestrekningene
- Viktig å synliggjøre for folk flest hva et fullt utbygget IC-nett vil bety. Få fram mulighetene ved framtidsbildet!

Sak 05/14 Østlandssamarbeidets handlingsprogram 2014-2015

Fagpolitisk utvalg gav sin tilslutning til hovedtrekkene i foreliggende saksframlegg.

Innspill til videre arbeid fra en eller flere av medlemmene i fagpolitisk utvalg:

- Kan vi greie å spille sammen i prosessen omkring transportetatenes samfunnsanalyse av godstransporten (jf. orienteringen fra Marskar i Statens vegvesen)? Det er viktig at fylkeskommunene ikke blir sittende hver for seg i den videre prosessen.
- I forbindelse med havnene er det viktig med et fokus på tilførselsveger og evt. jernbane.
- Økte midler til kollektivtrafikken bør sees i sammenheng med nytt inntektssystem for kommunesektoren, som skal presenteres i mai. Spesielt behov for midler til små og mellomstore byer. Kontaktutvalget bør ha fokus på dette.
- Viktig å fange opp at fylkene har noe ulike utfordringer, noe som også krever ulike tiltak.
- Det bør utmeisles en kollektivpolitikk for små og mellomstore byer, som supplement for det som er kommet/vil komme for de større byene.
- Langsiktig finansiering av kollektivtrafikken avgjørende for tilbudet – nødvendig med større andel statlig finansiering.
- Transportetatene synes å være positive til at flere områder kan bli inkludert i bymiljøpakker/belønningsordning, men da må også midlene økes.
- Alle fylker har behov for økte midler til vedlikehold og opprusting av fylkesvegene.

Sak 06/14 Innspill til møte med samferdselsministeren i februar 2014

Fagpolitisk utvalg mente at de fire foreslåtte tema i saken var de viktigste å fokusere på i møte med samferdselsministeren, med InterCity-utbyggingen som det viktigste.

Tilknyttet InterCity-utbyggingen var det noen som mente det burde stilles spørsmål om muligheter for forsering. Kan det være mulig å starte utbyggingen av noen nye parseller før 2018?

Noen foreslo utvidelse av delegasjonen som skal møte samferdselsministeren, mens andre mente delegasjonen er stor nok. Sekretariatet ble bedt om å formidle disse synspunktene til kontaktutvalgets leder og nestleder.

Sak 0714 Refusjon for skoleskyss – oppfølging i regi av KS

Fagpolitisk utvalg tok til orientering KS sitt opplegg for arbeidet med Østlandssamarbeidets henvendelse. Noen av utvalgets medlemmer håper at det blir muligheter for dialog/innspill når arbeidet kommer videre.

Sak 08/14 Innspill til handlingsplan for Regjeringens Tyskland-strategi

Konkret forslag til innspill ble utdelt i møtet. Fagpolitisk utvalg gav sin tilslutning til forslaget med to mindre endringer. Forslaget har følgende ordlyd etter behandlingen i fagpolitisk utvalg:

Transportkorridorer

Målsetting: Å sikre gode transportforbindelser for gods og passasjerer mellom Norge og Europa – på veg, bane og sjø, gjennom nær dialog og samarbeid med tyske myndigheter.

Bakgrunn: Åpningen av Fehmern Belt Fixed Link i 2021 vil styrke hovedforbindelsen for transport mellom Norge og Europa. Et nært samarbeid med tyske myndigheter er viktig for å sikre korridoren som en sentral del av EUs TEN-T kjernenettverk. Utvikling av en «grønn korridor» fra Norge via Sverige og Danmark til Tyskland er et viktig tiltak for en mer klimavennlig transport. Infrastruktur for jernbane står sentralt her. Økt sjøtransport/fergetrafikk vil bidra til mer klimavennlig transport.

Tiltak:

- Samarbeide for å holde fokus på den viktige korridoren fra Norge via Sverige og Danmark til Tyskland som en del av TEN-T sitt kjernenettverk.
- Utveksle informasjon om utviklingen i supplerende intermodale transportkorridorer mellom Norge og Nord-Tyskland.

Neste møte i fagpolitisk utvalg holdes fredag 9. mai 2014, kl 10-14.

Det blir vanlig møte fra kl 10-12, deretter lunsj og arbeidsseminar om muligheter for sømløs billettering på tvers av fylkesgrensene.

Vedlegg

Mandat og organisering av arbeidsgruppe for knutepunktsutvikling - vedtatt i Østlandssamarbeidets fagpolitiske utvalg for samferdsel 24. januar 2014

Bakgrunn

I stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2014-2023 (Meld. St. 26 (2012-2013)) er fylkeskommunene gitt et overordnet ansvar for rolleavklaring ved utviklingen av knutepunkter for kollektivtrafikken og tiliggende områder.

Mål og hensikt for arbeidet

Formålet er å følge opp fylkeskommunens ansvar for rolleavklaring og å bidra til en bedre struktur i arbeidet med utvikling av knutepunkter, slik at det blir færrest mulig gråsoner. Dette gjelder ved utforming av felles mål, strategier, planprosesser, innsats for gjennomføring av utbyggingsoppgavene og etterfølgende drift av fellesfunksjoner og -arealer. Herunder bes arbeidsgruppa diskutere tiltak som bidrar til at færre oppgaver må løses på nytt hver gang, og at det blir god framdrift i plan- og utbyggingsprosesser. Dette krever forpliktende avtaler og finansieringsressurser som er koordinert i tid eller rekkefølge.

I sin diskusjon av fylkeskommunens rolle må arbeidsgruppa også vurdere ansvar og roller for øvrige parter. Arbeidet bør således omfatte:

1. Beskrivelse av de enkelte parters rolle og funksjon i knutepunktsutvikling.
2. Beskrivelse og diskusjon av fylkeskommunens rolle, ansvarsområder, «naturlige» hovedansvar / -aktører
3. Anbefaling om fylkeskommunens framtidige rolle og ansvar
4. Forslag til en «modell» for knutepunktsutvikling, hvor bl.a. partenes rolle beskrives, ansvar og prosesser, forslag til avtaler m.v.
5. Drift og vedlikehold av fellesfunksjoner og fellesarealer er erfaringsmessig et område med noen uklarheter. Det er derfor vesentlig at ansvar og finansiering for drift og vedlikehold blir avklart som en integrert del av utviklingsprosessen.

Arbeidsgruppa forutsettes underveis i arbeidet å vurdere behovet for kontakt med kommunene.

Arbeidsgruppa bes også om å vurdere opprettelsen av en «permanent» faggruppe eller et fagforum for å samle og utnytte de begrensede ressurser som finnes for effektiv knutepunktsutvikling.

Oppdragsgiver

Oppdragsgiver for arbeidet er Østlandssamarbeidets fagpolitiske utvalg for samferdsel.

Organisering av arbeidet

Arbeidet gjennomføres i regi av en administrativ arbeidsgruppe hvor:

- Alle fylkeskommunene inviteres til å delta i arbeidsgruppa – med en representant fra fylkeskommunen og/eller en representant fra eget kollektivselskap.
- Jernbaneverket, Statens vegvesen, NSB og ROM Eiendom forventes å delta med 1-2 representanter hver.

Framdrift og ressursbruk

Utkast til rapport forutsettes fremlagt til møte i fagpolitisk utvalg for samferdsel 19. september 2014. Endelig rapport bør foreligge innen utgangen av 2014.

Arbeidsgruppa vil få bistand til arbeidet fra ekstern konsulent og Østlandssamarbeidets sekretariat.